

Á, TANN DEILIGA ÓLAVSØKA

– *Sjálvur hjartaslátturin á ólavsøku er hetta at hitta fólk. At práta við tey, tú hittir á vegnum, og at fara inn á gátt her og har, skrivur Høgni Sigrunarsson Reistrup í hesari hugleiðing um ólavsøku*

Høgni Sigrunarson Reistrup

Dagarnir upp undir ólavsøku eru øðrvísi enn aðrir. Tað merkist, at ein afturvendandi og ein serlig hending er fyri framman. Alt verður riggað til úti og inni hesa einu ferð um árið.

Havi altíð roynt at verið heima á ólavsøku, og tað hevur eisini eydnast seinastu mongu árinum. Tjóðhátíð okkara hevur so nógv at bjóða, at hana mást tú uppliva á hvørjum ári.

Tað er fram um alt heildin, sum ger ólavsøkuna so góða. Sjálvur hjartaslátturin á ólavsøku er hetta at hitta fólk. At práta við tey, tú hittir á vegnum, og at fara inn á gátt her og har.

Plagi altíð at tendra útvarpið, hoyra góðan horntónleik, biða eftir Gentukæti og biða eftir Elini og Kára syngja Á, tann deiliga Havn.

Miðnáttarsangur

Og so eru tað løturnar, sum eg altíð á hava við. Miðnáttarsangurin ber av øllum. Standi sama stað miðskeiðis millum Rasmus Effersøe og flaggstongina undir tinghúsinum. Har plagi eg eisini at síggja somu andlit aftur og aftur. Tey munnu vera nógv, sum ár um ár kanna sær sama blett at standa á.

Flestu sangirnir eru við á hvørjum ári. Og tað er ein styrki, at tað nógv verður sungið ferð eftir ferð. Í ár gleði eg meg tó nógv til, at vit fara at syngja Eitt sunnukvöld í plantasjuni. Sangurin er við á fyrsta sinni, og lítið

er at ivast í, at hann fer at ganga sera væl.

Henda tíman á Vaglinum savnast fólk, tí tey vilja syngja saman við øðrum. Samstundis er hetta tann løtan á árinum, har flest føroyingar eru savnaðir saman uttan at so mikið sum at ein króna er í umferð. Her er eingin vinningur til nakran. Men her er sangur og ein sterk kensla, sum sigur okkum, at vit hava nógv í felag.

Boðar tú til allar tjóðir er millum seinastu sangirnir, sum sungin verður. Hetta er eisini tann sangurin, sum skarar framúr og tekur so væl samanum tað, sum vit føroyingar hava í felag - málið, mentanina og virðingina hvør fyri øðrum.

Kappróður

Rógva vit eitt sindur afturá til ólavsøkuaftan, so er ólavsøkuróðurin afturvendandi. Kappróðurin á ólavsøku hevur ikki nógv meira enn hundrað ár á baki. Løgið at hugsa sær, at menn og kvinnur bara hava ród á ólavsøku í eina öld ella so. Nú er róðurin ein sjálvsagdur partur á tjóðhátíð okkara.

Sjálvur standi eg altíð á Tinganesi til kappróðurin. Og eisini hesa lötuna eru nógv andlit at síggja, sum fylgja róðrinum á hesi somu søguligu hellu á hvørjum ári.

Kappróðurin er spenningur og mentan alt í einum.

Tað góða er eisini hent, at nú ber

at fylgja bátsmanningunum á stórskíggja á bryggjuni. Soleiðis færkar ólavsøkan seg stútt og støðugt – á sama hátt sum sjálvt hetta at rógva kapp á tjóðhátíðini var nýtt fyri fáum ættarliðum síðani. Men soleiðis er tað uttan iva við tí nógv á ólavsøku. Sumt tekur seg fram, og sumt fánar burtur.

Tingið verður sett

Vit nærkast við jøvnum tøkum 1000 ára haldinum fyri bardagan á Stiklastøðum, tá ið Ólavur Haraldsson fall, eftir at hann hevði fingið eina øks í beinið, síðani eitt svørð í búkin og at enda eitt svørðslag á hálsin, sum var honum at bana.

Hvussu leingi, vit hava hildið ólavsøku, veit eg ikki. Men langt aftur í tíð eru fólk úr øllum landinum komin til Havnar hesa ársins tíð. Tingið verður sett, og lagt verður til brots við nýggjum tingári.

Tað er altíð hátíðarligt at fylgja skrudgonguni úr Havnar Kirkju, eftir Bryggjubakka, niðan Mylnugøtu og síðani stuttu leiðina av Vaglinum, eftir Tinghúsvegnum og í Løgtingið.

Sama hvørt tú ert politiskt samdur ella ósamdur við lögmanni, er tað ein hátíðarlig løta at hoyra ólavsøkurøðu lögmanns.

Á, tann deiliga Havn

Gott lag, góður matur, samvera, siðvenja. Á ólavsøku leggja vit gerandis-

dagin frá okkum og njóta alt tað, sum ger tjóðhátíð okkara so serstaka.

Ólavsøkan hevur prógvað sítt virði – eisini í talgildu öldini, har vit ferðast meira enn nakrantíð og boð og myndir verða sendar út allastaðni, alla tíðina. Enn halda vit ólavsøku, og enn tuska fólk til Havnar hesar dagar.

Á ólavsøku eru vit saman um

nógv av tí dýrabærasta, vit eiga: málið, matin, løgtingið, mentanina, ítróttin, familju og vinir, kenningar. Ólavsøkan er eisini ein sterk kensla, sum ber boð um, at vit hava so ómetaliga nógv virðismikið í felag sum fólk og tjóð.

Og eg hugsi við mær sjálvum: Á, tann deiliga Havn. Á tann deiliga ólavsøka.